

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2025/709
KARAR NO : 2026/15
KARAR TR : 12/01/2026

ÖZET: Davacının Halk E itim Merkezi Müdürlü ünde usta ö retici olarak çalı ırken, i akdinin feshi nedeniyle, Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : G. B.
Vekili : Av. M. E.
Davalı : Milli E itim Bakanlığı 1
Vekili : Av. G. A. B.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 17/06/2016 - 18/08/2024 tarihleri arasında Samsun ili, Alaçam Halk E itim Merkezi Müdürlü ünde usta ö retici (a ç ı) olarak çalı maktaki iken, i akdinin haksız feshedildi ini ve i ç ilik alacaklarının ödenmedi ini ileri sürerek, fazlaya ili kin hakları saklı kalmak kaydıyla, 50.000 TL kıdem tazminatı alaca mının 31/03/2023 tarihinden itibaren, 50 TL yıllık ücretli izin alaca ı, 50 TL ihbar tazminatı alaca ı, 50 TL Ulusal ve Dini Bayram ve Genel Tatil alaca ı olmak üzere toplam 50.150 TL'nin arabuluculuk tutana mının düzenlendi i tarihten itibaren i leyecek yasal faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Samsun 2. Mahkemesi 30/05/2025 tarih ve E.2025/77, K.2025/193 sayılı kararı** ile, 6100 sayılı HMK'nın 114/1- b ve 115 maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile dava artı yoklu undan davanın usulden reddine karar vermi , bu karara kar ı istinaf isteminde bulunulmu , Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesi 13/11/2025 tarih ve E.2025/1622, K.2025/2435 sayılı kararı ile, davanın 6100 sayılı HMK'nın 353/1-b.1 sayılı hükmü gere ince istinaf ba vurusunun esastan reddine karar vermi , bu karar kesinle mi tir. Mahkeme kararının ilgili kısmı öyledir:

"... Konu ile ilgili olarak; T.C. Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 1, Sosyal Sigortalar Kurumu Ba kanlı ı, Sigorta leri Genel Müdürlü ü, Sigorta Primleri Daire Ba kanlı ı'nca yayınlanan "Usta Ö reticiler" Konulu 16/02/2004 Tarih ve 101572 sayılı 16 -309 Ek sayılı Genelgesinde ise, "Çıraklık ve Halk E itim Merkezlerinde herhangi bir kadroya ba lı olmaksızın ders ücreti kar ılı nda çalı an usta ö reticilerin 657 sayılı Kanunun 89. maddesine göre çalı tırıldıkları, geçici personel statüsünde buldukları, Kanununa tâbi olmadıkları belirtilmi , bu nedenleanılan ki ilere ödenen ücretlerden 4447 sayılı sizlik Sigortası Kanununun (4571 sayılı Kanun ile de i tirilen) 46. maddesi hükmü gere ince i sizlik sigortası priminin kesilmemesinin uygun görüldü ü bildirilmi tir.

4857 sayılı Kanununun 2. maddesine göre; "i ç i" bir i sözleşme mesine dayanarak çalı an gerçek ki i olarak tanımlanmaktadır. ç i sıfatının kazanılması i akdinin varlığı na dayandı ndan, her eyden önce ortada tarafların serbest iradeleriyle kabul edilmi bir sözleşme ili kisinin bulunması zorunludur. Kanununa göre i ç i sayılan kimselerle i veren veya i veren vekilleri arasında i sözleşme mesinden veya Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından do an hukuk uyu mazlıklarının çözüm görevi 7036 sayılı Mahkemeleri Kanununun 5.maddesi uyarınca i mahkemelerine verilmi tir. Çalı ma ili kisinin i sözleşme mesine, idarece yapılan bir görevlendirmeye veya idari sözleşme meye dayalı olup olmadı ının tespiti, sonuç itibariyle yargı yolunu da belirleyecektir. Niteli i itibariyle bir özel hukuk sözleşme mesisi olan i sözleşme mesinde taraflar, yasaların öngördü ü sınırlar içinde sözleşme mesinin konusunu, amacını, biçimini, ba lantı kuracakları ki ileri serbestçe seçebilirler. Buna kar lık istihdamın idari sözleşme me, görevlendirme veya atama suretiyle yapılması durumunda, çalı ma ili kisinin çerçevesini olu turan yasal mevzuat tarafların hareket serbestisini kısıtlamakta ve ki ileri statü hukukuna tabi kılmaktadır. Bu nedendir ki, özel hukuk sözleşme mesilerinden do an uyu mazlıklar adli yargıda, idarece yapılan görevlendirmelerden ve atamalardan do an uyu mazlıklar ise idari yargıda çözümlenmektedir." açıklamasının getirildi i, bu bilgiler do rultusunda somut olaya bakıldı nda davacının davalı Bakanlı a ba lı usta ö retici olarak çalı tı ı anla ıldı , taraflar arasında i sözleşme mesisi bulunmadı ı, aralarındaki ili kinin statü hukukuna tabi oldu u anla ıldı na göre; davacının 506 sayılı Kanun gere ince sosyal güvenlik hukuku açısından Sosyal Sigortalar Kurumuna primlerinin yatırılmı olmasının i sözleşme mesisi ile çalı tı ı anlamına gelmeyece i de dikkate alınarak, taraflar arasındaki uyu mazlı ın çözümünün i mahkemesinin görev alanına girmedi i sonucuna varılarak yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile davanın görev yönünden reddine... "

3. Davacı vekili bu kez, 100 TL ücret alaca ı, 100 TL ek ders ücreti alaca ı, 100 TL kıdem tazminatı, 100 TL ihbar tazminatı, 100 TL yıllık izin alaca ı, 100 TL resmi tatil ve bayram ücreti alaca ı olmak üzere toplam 600 TL maddi tazminatın yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

4. **Samsun 3. dare Mahkemesi 24/11/2025 tarih ve E.2025/1292 sayılı kararı** ile, dava konusu uyu mazlı ın çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; Samsun li, Alaçam Halk E itim Merkezi'nde Usta Ö retici (a ç i) olarak 17/06/2016 – 18/08/2024 tarihleri arasında çalı tı ı döneme ili kin olarak fazlaya ili kin hakları salı kalmak üzere 100,00-TL ücret alaca ı, 100,00-TL ek ders ücreti alaca ı, 100,00-TL kıdem tazminatı, 100,00-TL ihbar tazminatı, 100,00-TL yıllık izin alaca ı ve 100,00-TL resmi tatil ve bayram ücreti alaca ı olmak üzere toplam 600,00-TL maddi tazminatın i akdinin sona erdirildi i tarihten itibaren yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle davalı idareye kar ı açılan davada; Samsun 2.

Mahkemesinin 30/05/2025 tarihli, E:2025/77, K:2025/193 sayılı kararıyla davanın idari yargının görev alanına girdi inden bahisle yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar verildi i, anılan kararın kesinleşmesi üzerine aynı istemle Mahkememizde görülmekte olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

2577 sayılı *dari Yargılama Usulü Kanunu'nun* " *dari Dava Türleri ve dari Yargı Yetkisinin Sınırı*" ba lıklı 2. maddesinin de i ik 1 numaralı bendinde: " 1. *dare mahkemeleri, vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derece Danı tay'da çözümlenecek olanlar dı ndaki, a) ptal davalarını, b) Tam yargı davalarını, c) Genel hizmetlerden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davaları, d) Di er kanunlarla verilen i leri çözümler.* 2. *Özel Kanunlarda Danı tay'ın görevli oldu u belirtilen ve dari Yargılama Usulü Kanunu ile idare mahkemelerinin görevli kılınmı bulundu u davaları çözümler.*" hükmü yer almaktadır.

Bu durumda, davacının, idareyle arasında bir hizmet ili kisi kuruldu u, talep edilen kıdem tazminatının Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan oldu u dikkate alındı nda, uyu mazlı n özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u kanaatine varıldı ndan, olumsuz görev uyu mazlı nın çözümü için yukarıda anılan amir hüküm uyarınca dosyaların Uyu mazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerekti i ..."

5. Samsun 3. *dare Mahkemesince* 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari dava dosyası, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmi tir.

III. LG L HUKUK

6. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlü e giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç i veren tarafından çalı tırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."

7. 506 sayılı Kanun'un "*Uyu mazlıkların Çözüm Yeri*" ba lıklı mülga 134. maddesi öyledir:

"Bu Kanun'un uygulanmasından do an uyu mazlıklar, yetkili i mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun "*Tanımlar*" ba lıklı 3. maddesinin ilgili kısmı öyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken ki iyi,

...

ifade eder.

..."

9. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile ba layan 4. kısmında, primlere ili kin hükümlere yer verilmi tir.

10. 5510 sayılı Kanun'un "Uyu mazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesi öyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar mahkemelerinde görülür."

11. 4857 sayılı Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun amacı i verenler ile bir i sözleşme üzerine dayanarak çalıştırılan i çilerin çalışmaları ve çalışmaları ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün i yerlerine, bu i yerlerinin i verenleri ile i veren vekillerine ve i çilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

yerleri, i verenler, i veren vekilleri ve i çiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile başlı olurlar."

12. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlıyan " Sözleşme, Türleri ve Feshi" başlıklı ikinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

13. 7036 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun " mahkemelerinin kuruluşu" başlıklı 2. maddesi öyledir:

"(1) mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığıınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) durumunun gerekli olduğu yerlerde i mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. hıtasla manın sağlanması amacıyla, gelen i lerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki i dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve i lere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

14. 7036 sayılı Kanun'un "Dava artı olarak arabuluculuk" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası öyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu i sözleşme üzerine dayanan i çisi veya i veren alacağı ve tazminatı ile i e iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava artıdır."

15. 7036 sayılı Kanun'un "Görev" başlıklı 5. maddesi öyledir:

"(1) mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun ikinci kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi i çiler ile i veren veya i veren vekilleri arasında, i kişisi nedeniyle sözleşme medeni veya kanundan doğan her türlü hukuk uyu mazlıklarına,

b) dari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyu mazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye Kurumunun taraf oldu u i ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyu mazlıklara, c) Di er kanunlarda i mahkemelerinin görevli oldu u belirtilen uyu mazlıklara, ili kin dava ve i lere bakar."

16. 7036 sayılı Kanun'un "Geçi Hükümleri" ba lıklı geçici 1. maddesi öyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gere ince kurulan i mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmu i mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlü e girdi i tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava artı olarak arabuluculu a ili kin hükümleri, bu hükümlerin yürürlü e girdi i tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Ba ka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla i mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve i ler, i mahkemelerine devredilmez; kesinle inceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) lk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ili kin hükümlere tabidir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

17. Uyu mazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Ba kanlı ında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram EN, Döndü Deniz B L R, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALI KAN'ın katılımlarıyla yapılan 12/01/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idare mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anlaşıldı ından, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın nelenmesi

18. Raportör-Hakim Gülay DO AN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gere i görü lüp dü ünüldü:

19. Dava, davacının 17/06/2016 - 18/08/2024 tarihleri arasında Samsun ili, Alaçam Halk E itim Merkezi Müdürlü ünde usta ö retici (a çı) olarak çalı makta iken, i akdinin haksız olarak feshedildi inden bahisle, fazlaya ili kin hakları saklı kalmak kaydıyla kıdem tazminatının ve di er parasal alacaklarının yasal faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılmış tır.

20. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ili kisi kuruldu u, talep edilen tazminat ve alacaklarının Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan oldu u dikkate alındı ında, uyu mazlı ın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Samsun 3. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile, Samsun 2. Mahkemesinin 30/05/2025 tarih ve E.2025/77, K.2025/193 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Samsun 3. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Samsun 2. Mahkemesinin 30/05/2025 tarih ve E.2025/77, K.2025/193 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

12/01/2026 tarihinde OY BİRLİKLE KESİMLER OLARAK karar verildi.

Ba kan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Bayram
EN

Üye
Döndü Deniz
B L R

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALI KAN

